

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΗΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΓΩΓΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξέ-
σεν δραχ. 55. Τρίμηνα δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γράσει διαντη. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελήνια 10.
Ἐξωτερικοὶ καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΓΑΡΥΘΗ - ΕΚΑΘΗΜΕΡΗ - ΔΙΕΥΘΥΤΗ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' οἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην εἰσαυθινοῦ μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐλευθερίου ἄριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'—Τόμος 45ος

Ἀθήναι, 19 Νοεμβρίου 1938

Ἔτος 60όν.—Ἀριθ. 51

ΟΤΑΝ ΑΝΑΣΤΗΘΗΚΕ ΤΟ ΜΑΜΜΟΥΘ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΜΑΧ ΒΕΓΟΥΕΝ - ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον—

Σὲ λίγο ξανακίεπε ὁ Τῶκετ :

— Ζέρετε τώρα, ποιά θὰ εἶναι ἡ
ζωή μου. Δὲν σὰς ζητῶ τίποτε ἄλλο
παρὰ νὰ μὲ ξεχάσετε καὶ νὰ μ' ἀφή-
σετε στὴν τύχη μου. Χαίρετε.

Ὁ Τῶκετ καὶ οἱ σύντροφοί του
χάθησαν στὸ σκοτάδι. Ὁ Νταρλιέ
τοὺς κοίταζε ποδ' ἐφευγαν, κλαίγοντας
ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του. Ἡ Ναδία ἔ-
μεινε σκεπτικῆ, συγκλονι-
σμένη ἀπ' ὅσα εἶχε ἀκού-
σει, ἐνῶ ὁ Μουζέν εἶχε τὰ
μάτια του καρφωμένα σ'
ἓνα μακρυνὸ κρημεῖο.

Οἱ ὥρες περνοῦσαν καὶ
ὁ Νταρλιέ, πεσμένος σὲ ἓ-
να μαυρισμένο δοκάρι δὲν
σῆκωσε τὸ κεφάλι του.
Ὅστος ἐπρεπε ν' ἀποφα-
σίσουν νὰ φύγουν. Ἦταν
ζήτημα ζωῆς καὶ θανάτου.
Ὁ Μουζέν χτύπησε φιλι-
κὰ τὸν ὦμο τοῦ Νταρλιέ
λέγοντας :

— Σηκωθῆτε. Ἀνακά-
λυφα ἓνα τενεκὲ βενζίνας
ἀνέπαφον. Θὰ μὰς φθάσῃ
γὰ νὰ πάμε ὡς τὴ βάση
μὲ τ' αὐτοκίνητο. Πρέπει
ἕμεις νὰ βιαστοῦμε γιατί ὁ
οὐρανὸς εἶναι ἀπειλητικὸς.

Μὰ ὁ Νταρλιέ εἶχε τὸ
πρῶτο κρυμμένο στὰ χέ-
ρια κι' ἔκλαιγε ἀπαρηγό-
ρητα.

— Φύγετε σεις, ἔλεγε,
ἀφήστε με ἑμένα ἔδω. Κά-
που θὰ βρῶ καταφύγιο.
Ἄλλωστε ἡ δική μου ζωὴ
τέλειωσε. Ἐζῆσα γὰ τὴν
Ἐπιστήμη καὶ ἄς πεθάνω
γι' αὐτήν.

— Αὐτὸ ποὺ λέτε εἶναι

τρέλλα ! ἔκανε ὁ Μουζέν. Ἐλάτε.
Ὁ ὀδηγὸς ἀνοπομονεῖ. Ἄν μὰς ἐγ-
καταλείψῃ, τί θ' ἀπογίναμε ; Ἐλά-
τε, πάμε.

— Πολὺ ἀργά, εἶπε ἡ Ναδία. Νὰ
τὴν ἦ ἔβελλα. Ἐφθασε.

Πραγματικὰ ξέσπασε τὴ νόχτα μὲ
ἀράνταστη ἀσοδρότητα. Ὁ ἀνεμος
τοῦ πόλου σὺρλιάζε ἀπαίσινα. Ἡ γῆ
πάγωσε πάλι ὀλόκληρῃ. Ζαρωμένοι

κάτω ἀπὸ μιὰ δερμάτινη σκηνή, ποὺ
εἶχε σωθεῖ ἀπὸ τὴν πυρκαϊά οἱ τέσ-
σερις δυστυχισμένοι περίμεναν νὰ
διορθωθῇ ὁ καιρὸς γὰ νὰ ξεκινήσουν.
Ὁ ὀδηγὸς ἕμως φαινόταν πολὺ συλ-
λογισμένος, γιατί δὲν εἶχαν τροφὴν
παρὰ γιὰ ἑδὼ μέρες μοναχὰ καὶ ἡ
κακοκαιρία μπορούσε νὰ κρατήσῃ
περισσότερες. Εὐτυχῶς τὴ δεύτερη
μέρα ξεστέρωσε κάπως ὁ καιρὸς καὶ
ὁ Μουζέν μαζί μὲ τὴ Ναδία ἀπεφά-
σισαν νὰ πάρουν τὸν Νταρλιέ διὰ τῆς
βίας καὶ νὰ φύγουν πρὶν ξεναχαλάσῃ
πάλι. Βγήκε ἀπὸ τὴ σκηνή καὶ

πῆγε στὸ αὐτοκίνητο γιὰ
νὰ βάλῃ ἐμπρὸς τὴ μηχανή.
Μὰ σὲ λίγο ἀκούστηκε
νὰ βγάξῃ μιὰ φωνὴ ἀπελ-
πισίας. Ἡ Ναδία ἔτρεξε.
Παρ' ὅλες τίς προφυλάξεις
ποὺ εἶχαν λάθει, παρὰ τὴ
γλυκερίνη ποὺ εἶχαν ρίξει
στὸ νερὸ, τὸ ψυγεῖον τοῦ
αὐτοκινήτου εἶχε σπάσει
σ' ἓνα σωρὸ μερτίες καὶ τὸ
αὐτοκίνητο δὲν ἦταν τώρα
παρὰ ἓνα σωρὸς ἀπὸ παλιο-
σιδερικά. Ὁ ὀδηγὸς δταν
ἤρθε κοντὰ τους δὲν ἐκρυ-
ψε ὅτι ἡ κατάσταση ἦταν
πολὺ σοβαρὴ καὶ ὅτι ἐπρε-
πε νὰ βαδίξουν χωρὶς δια-
κοπὴ ἂν ἤθελαν νὰ φθά-
σουν στὴ βάση πρὶν τοὺς
κλείσουν ἐντελῶς τὰ χιτόνια.

Ὁ Νταρλιέ ἦταν τόσο
καταβεβλημένος ὥστε δὲν
ἔλεγε τίποτε. Ὁ Μουζέν
τὸν σῆκωσε καὶ ξεκίνησαν
κι' οἱ τέσσερις μὲ τὰ πό-
δια, ὅπως οἱ νομάδες τῆς
στέππας, μὰ πιδ ἄθλοισι κι'
ἀπ' αὐτοὺς. Ἦταν τυλιγ-
μένοι μ' ὄσες γούνες μπο-
ροῦσαν γιὰ νὰ προφυλα-
χθοῦν ἀπ' τὰ κρῶκα καὶ στὴν
πλάτη τους κουβαλοῦσαν
τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα :

«Μὴ πυροβολήτε, κῆριε Νταρλιέ !»
(Σελ. 442, στ. β')

μερικά σκεπάσματα και τὰ τρόφιμά τους. "Όλα τ' άλλα αναγκάστηκαν νὰ τὰ ἐγκαταλείψουν. "Έως ἔπειτα ὁ Μουζὲν δὲν εἶχε πᾶσι μαζὶ τοῦ παρὰ μὴ καραμπίνα μοναχὰ καὶ ὄσες σφαίρες μπορούσε νὰ κρατήσῃ ἐπάνω του.

"Υστερα ἀπὸ ἐξαντλητικὴ πορεία δεκατεσσάρων ὡρῶν εἰ ὀδοιπόροι ἀποφάσισαν νὰ στρατοπεδεύσουν σ' ἕνα προφυλαγμένο μέρος. "Ὁ Γιακούτης κατάφερε ν' ἀνάψῃ φωτιά μετὸς λευκοῦς λειχίνες πού χρησιμεύουν γιὰ τροφή στυδὸς τράνδους τὸ χειμῶνα καὶ σὶν ἄκρη τοῦ ὄριζοντα μὴ ἄλλη φλόγα ξεπρόβαλλε σὺν ἀπάντησιν. "Ἐπὶ πολλὴν ὥρα τὰ μάτια τοῦ Μουζὲν καὶ τῆς Ναδίας ἔμειναν καρφωμένα σὸ μικρὸ ἐκείνο ἄστρο πού ἔλαμπε ἀντικρὺ τους καὶ ἦταν σὺν νὰ τοὺς ἔλεγε: «ἔδῳ εἴμαστε». "Ἦταν εἰ προϊστορικοί.

"Ὅλη ἡ φύση γύρω ἦταν βυθισμένη σὲ μυσσηκόταδο. "Ἡ ἡμέρα δὲν ἦταν παρὰ ἕνα σούρουπο πού κρατοῦσε ὄλο καὶ λιγότερες ὥρες. "Ὁ ὀδοιπόροι προχωροῦσαν μετὸ ὄλο καὶ περισσότερο δυσκολία γιὰτὶ ὁ παγωμένος ἀνεμὸς πού φυσούσε ἀδιάκοπα τοὺς ἔκοβε τὴν ἀναπνοὴ καὶ τοὺς παρέλυε τὶς κινήσεις. "Γιὰ νὰ εἶναι δειπνῶντες προφυλαγμένοι ἀκολουθοῦσαν τὶς ἀπόκρημνες ὄχθες τῶν παγωμένων ποταμῶν. "Ἔτσι μὴ μὲρα, καθὼς προχωροῦσαν σὲ μὴ κοιλάδα, καμμιὰ ἐκατοστὴ βήματα μακριὰ τους, ἀντάμωσαν ἕνα γιγάντιο ζῶο, τὸ μαμμούθ!

Τὸ μεγαθύριο ἐνοχλημένο ἀπὸ τὴν παρουσίαν τῶν ἀνθρώπων πού τοῦ εἶχαν χαλάσει τὴν ἡσυχία του, ἔφευγε γιὰ νὰ πάῃ νὰ βρῆ καταφύγιο. "Γιὰ νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τὸν ἀνεμὸ περπατοῦσε σὺρριζα σὶν ἀπότομη πλαγιά.

Τὸ αὐστημά του αὐτὸ ἐξηγοῦσε πὼς τώρα καὶ χιλιάδες χρόνια εἶχε πλακωθεῖ ἀπὸ τὸν ὄγκο τοῦ χιονιοῦ πού κατακόλλησε ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ βράχου.

"Ὁ Νταρλιὲ ἀντικρὺζοντάς το ἔβγαλε ἕνα πονεμένο ἀναστεναγμὸ καὶ συνέχισε τὸ δρόμο του. "Ὅταν προχώρησαν καμμιὰ ἐκατοστὴ μέτρα ἀκόμη, ἀντίκρυσαν πρὸς τ' ἀριστερὰ τους ἀνθρώπους. "Ἦταν εἰ προϊστορικοί πού ἀκολουθοῦσαν κι' αὐτοὶ τὴν κοιλάδα.

Ἔρωποι ἴσως νὰ τοὺς πρόσφεραν πολὺτιμη βοήθεια γιὰ νὰ περάσουν τὸ χειμῶνα. "ἴσως νὰ ἦσαν ἄξιοι νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν τροφή γιὰ ὄλους. "Μὰ ὁ Τῶκεττ καὶ οἱ σύντροφοί του μόλις εἶδαν πὼς οἱ ἄλλοι τοὺς πῆραν ἀπὸ πίσω τὸ ἔβαλαν στὰ πόδια, ἀπὸ φόβο μήπως τοὺς πιάσουν, χωρὶς νὰ σκεφθοῦν πὼς αὐτοὶ ἦταν τώρα εἰ πὶε δυνατοί. "Σὲ λίγο βρέθηκαν τόσο μακριὰ ὥστε ἦταν ἀδύνατο πιά νὰ τοὺς πλησιάσουν. "Ὁ Μουζὲν συγκρατῶντας τὴν Ναδία πού μόλις μπορούσε νὰ περπατήσῃ ἀπὸ τὴν ἐξαντλησὴ ἔφθασε σὲ λίγο τὸν Νταρλιὲ καὶ τὸν ὄδηγὸ πού εἶχαν τρέξει μπροστὰ τους. "Ἦταν κι' οἱ τέσσερές τους ἀπουσιόμνοι. "Ἡ πείνα εἶχε ἀρχίσει νὰ τοὺς βρασανίζῃ καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὴν ξεγελάσουν μυσσηντας σφύρους ἀπὸ τὰ κουκουναρία. "Ὁ ὄδηγὸς φοβόταν πὼς εἶχε χάσει τὸ δρόμο καὶ δὲν ἔκρυβε στυδὸς ἄλλους πὼς βρίσκονταν σὲ ἀπελπιστικὴ κατάστασιν.

"Ἡ μόνη ἐλπίδα σωτηρίας ἦταν νὰ φθάσουν τοὺς προϊστορικοὺς καὶ νὰ ἐνωθοῦν μαζὶ τους. "Ἔτσι ἡ κατάδιωξη συνεχίστηκε. "Ἀχ, ἀν ὁ Τῶκεττ γινώριζε τί ταλαιπωρίες περνοῦσαν εἰ παλαιοὶ σύντροφοί του, εἶχως ἄλλο θὰ ξαναγύριζε πίσω. "Μὰ μετὸ πὸς τρόπο νὰ τοῦ δείξουν τὶς φιλειργητικὲς διαθέσεις τους.

Στὸ βάθος τοῦ ὄριζοντα ξεπρόβαλε τὸ δάσος. "Μπροστὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, σὲ μακρυνὴ ἀπόστασιν, ὁμοιο μ' ἕνα κινούμενο γήλοφο, προχωροῦσε τὸ μαμμούθ. "Ὅταν ἔφθασε σὸ δάσος δὲν μῆκνε μέσα, εἶχως ἄλλο γιὰτὶ φοβόταν μήπως τοῦ λείψῃ ἡ τροφή. "Προχωροῦσε σὶν ἀκροασιὰ καὶ σκάδοντας τὴν παγωμένη γῆ μετὸς χαυλιόδοντες τοῦ ἔβγαλε ριζες ἢ λειχίνες ἢ μούσκουλη καὶ ἔβασκε. "Ἡ πείνα θέρειε τὰ σπλάγγνα τῶν δυστυχισμένων Ἐθρωπῶν. "Ὁ ὄδηγὸς εἶχε καταφέρει νὰ πιάσῃ μὴ ἀλεποῦ καὶ τρεῖς-τέσσερις σκυοῦρους καὶ μετὸ κρέας τους τράφηκαν μερικὲς ἡμέρες εἰ σύντροφοί του. "Ἀπὸ προχθὲς ὄμως δὲν εἶχαν φάει τίποτε καὶ ὁ κίνδυνος νὰ πεθάνουν ἀπὸ πείνα καὶ ἐξαντλησὴ ἦταν ἄριστος.

Τότε ὁ ὄδηγὸς δὲν κρατήθηκε πιά. "Σκέφθηκε πὼς τὸ μαμμούθ ἀντιπροσέπει μὴ μεγάλη ποσότητα ἀπὸ κρέας πού θὰ τοὺς βοηθοῦσε σὶν ἀνάγκη νὰ περάσουν ὄλο τὸ χειμῶνα. "Ὁ Μουζὲν κατάλαβε τοὺς σκοποὺς τοῦ ὄδηγῶ. "Κι' ἀπ' τὸ δικό του μυαλὸ εἶχε περάσει ἡ ἴδια σκέψη. "Βλέποντας τὴν ἀδυναμία τῆς Ναδίας ἀποφάσισε χωρὶς κανένα διαταγμὸ νὰ σκοτώσῃ τὸ ζῶον αὐτὸ πού εἶχε μόνος του ἀναστήσει. "Φυσικὰ

ὁ Νταρλιὲ δὲν ἔμαθε τίποτε ἀπ' ὄλες αὐτὲς τὶς προθέσεις τους. "Ὁ πρότιμοσος νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα παρὰ νὰ παραδεχθῇ νὰ γίνῃ μὴ τέτοια ἱεροσυλία.

"Ἀφῆεντας τὴ Ναδία καὶ τὸν Νταρλιὲ κάτω ἀπὸ τὴν δερμάτινη σκηνὴ πού τοὺς προστάτευε ἀπὸ τὸ κρύο, ὁ Μουζὲν ἔφυγε κρυφὰ μετὸν Γιακούτη γιὰ νὰ κυνηγήσῃ τὸ μαμμούθ. "Ἦταν ἀποφασισμένος νὰ ἐπιτύχῃ μετὰ κάθε τρόπο. "Τὰ ἔχνη ἀνακαλύφθηκαν εὐκολὰ ἐπάνω σὸ παγωμένο χιόνι. "Περπάτησαν ἐπὶ πολλὴν ὥρα σιωπηλά! "Ἐξαφνα ὁ Γιακούτης σταμάτησε καὶ εἶπε μετὰ φαινομενικὴ ψυχραιμία!

— "Κι' οἱ ἄλλοι κυνηγοὺν τὸ μαμμούθ.

"Ὁ Μουζὲν ἀνατρίχιασε. "Ὅστε κι' οἱ ἄλλοι πεινοῦσαν; "Αὐτὸ ἀνθρώπινες ὁμάδες, ἢ μὴ ἀναστημένη ἀπὸ τὴν προϊστορία καὶ ἡ ἄλλη σημερινή, κυνηγοῦσαν σπρωγμένες ἀπὸ τὸ ἴδιο ἐνατικτὸ τῆς αὐτοσυντηρήσεως, ἕνα ζῶο ξεθαμένο κι' ἐκείνο ἀπὸ τοὺς πάγους καὶ ὠστόσο ζωντανό. "Ἦταν ἕνα πρᾶγμα πού δὲν μπορούσε νὰ τὸ συλλάβῃ ἡ φαντασία τοῦ ἀνθρώπου.

"Ἀπὸ ἕνα φῆλωμα ὁ Μουζὲν κοίταξε κάτω τὴν ἀπέραντην πεδιάδα καὶ εἶδε μακριὰ τὸ μαμμούθ, ὁμοιο μ' ἕνα μαῦρο σημάδι καὶ πίσω του, κατὰ ἄλλη σημάδια πὶε μικρὰ, τοὺς ἀνθρώπους πού τὸ κυνηγοῦσαν.

Τὸ μεγαθύριο, βλέποντας τὸ δρόμο του κομμένο, ἔκανε μεταβολή κι' ἔστριψε κατὰ τὸ βορρῆα.

Γιὰ νὰ βρεθοῦν μπροστὰ τοῦ ὁ Γιακούτης καὶ ὁ Μουζὲν κατέβηκαν πρὸς τὸ φῆλωμα. "Τὸ πόδι τοῦ Μουζὲν σκόνταψε σὲ μὴ πέτρα πού ἦταν κρυμμένη κάτω ἀπὸ τὸ χιόνι κι' ὁ νέος ἔπεσε κάτω. "Ἡ καραμπίνα του τοῦ ἔφευγε ἀπὸ τὰ χέρια καὶ κλιόστηκε σὸ χιόνι. "Τρομαγμένος ὁ Μουζὲν τὴ σήκωσε καὶ κοίταξε μήπως εἶχε πάθει τίποτε. "Μὰ τὸ ἔπιλο φαινόταν γερὸ καὶ εἰ δὺδ κυνηγοὶ συνέχισαν τὸ δρόμο τους. "Χάρης σὶν λοξοδρομία πού ἔκαναν βρίσκονταν πάλι κοντὰ σὶν σκηνὴ πού ἀναπαύονταν ὁ Νταρλιὲ καὶ ἡ Ναδία. "Καὶ πρὸς τὸ σημεῖο ἐκείνο ἀκριβῶς διευθυνόταν τώρα τὸ μαμμούθ.

— "Ἄν μ' ἔβλεπε τώρα ὁ Νταρλιὲ τί θάλεγε γιὰ μένα, σκέφθηκε ὁ Μουζὲν. "Ἀδιάφορο. "Τὸ κυριώτερο εἶναι νὰ ζήσουμε.

Σήκωσε τὴν καραμπίνα του καὶ σὴμάδεψε προσεκτικὰ πρὶν πυροβολῆσῃ. "Μὰ τὸ μέταλλο, εἶχε γίνῃ ἐξαιρετικὰ εὐθραστο ἀπὸ τὸ δυνατὸ κρύο καὶ ἡ σκανδάλη εἶχε σπάσει τὴν στιγμή πού ἡ καραμπίνα εἶχε ξεφύ-

γει ἀπὸ τὰ χέρια του κι' εἶχε πέσει χάμω. "Μὴ πνιγμένη κραυγὴ ἀπελπισίας βγήκε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Μουζὲν. "Τώρα πού ἀκρηστεύθηκε τὸ ἔπιλο του ἦταν ἐντελὸς ἀδύνατο νὰ κυνηγήσῃ καὶ νὰ σκοτώσῃ τὸ μαμμούθ. "Ὅλες του οἱ ἐλπίδες καταβαρῶνονταν.

"Ὅτεσος τὸ μαμμούθ, πού εἶχε μυσσηθεῖ τοὺς ἀνθρώπους, ἔκοψε τὴ φάρα του. "Σήκωσε ψηλὰ τὴν προδοσικὰ του καὶ ἔβγαλε ἕνα δυνατὸ σάλπιγγος. "Τότε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν σκηνὴ εἶδαν νὰ ξεπροβαίνῃ ὁ γέρος καθηγητής. "Ἀπὸ πίσω του φάνηκε ἡ Ναδία πού μετὰ ἀπλωμένα χέρια προσπαθοῦσε νὰ τὸν συγκατῆσῃ.

"Ἡ στιγμή ἐκείνη φάνηκε εἰ ἄλλοι κυνηγοί. "Μὲ θαυμαστὴ τακτικὴ προσέγγισαν τὸ μαμμούθ ἀπὸ δὺδ μεριεὶς μαζὶ. "Ἀπὸ τὴ θέσιν πού βρίσκονταν ὁ Μουζὲν καὶ ὁ ὄδηγὸς δὲν ἔχαναν καμμιὰ λεπτομέρεια ἀπὸ τὴν σκηνὴ πού διαδραματιζόταν καμμιὰ ἐκατοστὴ μέτρα μακριὰ τους.

Χτυπημένο ἀπὸ τὴ δέλη κι' ἀπὸ τὶς πέτρες, κυνηγημένο ἀπ' ὄλες τὶς μεριεὶς, τὸ μεγαθύριο γύριζε γύρω-γύρω γιὰ ν' ἀποκρούσῃ τὶς ἐπιθέσεις χυμοσος πρὸς τὰ δεξιά, χτυποῦσε πρὸς τ' ἀριστερὰ μὰ δὲν κατῶρθωνε νὰ πετύχῃ τοὺς ἐχθροὺς του πού βρίσκονταν ἀσφαλισμένοι ἀπὸ κάτω.

— "Ποτὲ δὲν θὰ κατορθώσουν νὰ τὸ σκοτώσουν μετὰ τέτοια πρωτόγονα ἔπιλα, σκεπτόταν ὁ Μουζὲν.

(Τὸ τέλος σὸ ἐρχόμενο)

KIMON ALKIANE

ΑΘΗΝΑ Γ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΚΛΙΣΗ

Ἀγαπητοί μου,

ὍΤΕ σὸ σημερινὸ φυλλάδιο δὲν ἔμεινε τόπος γιὰ Ἐπιστολή, μόνο γιὰ ἕνα. "Δελτάριο, καὶ θὰ τὸ γεμίσω μετὰ πικρὸ γράψιμα γιὰ νὰ συμπληρώσω αὐτὰ πού σὰς εἶπα τὴν τελευταία φορὰ γιὰ τὰ Μαθηματικά. "Αὐτὸ Διαπλασόπουλα ἔγραψαν σχετικὰ σὶν Διάπλασι αὐτὴ τὴν ἀπορία: "Δὲν ὄν-πάρχουν ἀνθρώποι πού ἔχουν μεγάλη κλίση στὰ Μαθηματικά κι' ἄλλοι πού δὲν ἔχουν καμμιὰ; "Ἐπομένως οἱ πρῶτοι δὲν θὰ τὰ καταλαβαίνουν καὶ θὰ τὰ μαθαίνουν εὐκολὰ, ἐνῶ οἱ δεῦτεροι θὰ βασανίζονται πάντα μετὰ θεωρήματα πού, ὄση «λογικὴ» κι' ἂν βάζουν θὰ τοὺς φαίνονται βουνά: "Ἀπάντω: "Ἡ κλίση δὲν ἔχει ἔδῳ καμμιὰ σχέση. "Γιατὶ ἄλλο εἶναι νὰ μάθῃς τάπλά, τὰ στοιχειώδη Μαθηματικά τοῦ σχολείου, κι' ἄλλο νὰ γί-

νης ἕνας σπουδαῖος μαθηματικός. "Μόνο γι' αὐτὸ χρειάζεται κλίση καὶ μεγάλῃ γιὰ τὸ πρῶτο ὄχι, ἀρκεῖ ὁ κοινὸς νοῦς κι' ἡ καλὴ θέλησιν. "Μήπως καὶ τόσα ἄλλα μαθήματα τὰ παιδιὰ δὲν τὰ μαθαίνουν λαμπρὰ, χωρὶς νάχουν γιὰ βλα καμμιὰ ἐξαιρετικὴ κλίση; "Αὐτὸς π. χ. ἀγαπᾷ πολὺ τὰ γράμματα, τὰ ἀρχαῖα, τὴν φιλολογία; "Μπορεῖ νὰ γίνῃ ἕνας ἐξοχος φιλόλογος, γραμματικός; "δὲν θὰ πῃ ὁμοιο πὼς κι' ἕνας ἄλλος, πού δὲν τάγαπᾷ τὸ ἴδιο, δὲν μπορεῖ νὰ μάθῃ, μετὰ πὼς περισσότερο κόπο, τὰ Ἑλληνικά

τοῦ σχολείου. "Τὸ ἴδιο θάλεγε γιὰ τὰ Λατινικά, τὴ Φυσικὴ, τὴν Ψυχολογία καὶ γιὰ κάθε ἄλλο μάθημα. "Τὰ περισσότερα παιδιὰ ἔχουν κλίση μόνο σ' ἕνα ἄλλα μαθαίνουν καὶ ἄλλα. "Ἔτσι μποροῦν ἐξαιρετὰ νὰ μαθαίνουν καὶ τὴ Γεωμετρία ἢ τὴν Ἄλγεβρα χωρὶς νὰ εἶναι γεννημένοι Ἐδ-κλειδες ἢ Νεῦτωνες. "Ἡ κλίση πού ἔπρεπε τάχα νὰ ἔχουν, δὲν εἶναι παρὰ πρόφασι σὶν φυγοπονία τους. "Ἄμ τί, μόνο τὰ εὐκολὰ πρέπει κα-νεῖς νὰ μαθαίνῃ;

Σὰς ἀποδόμοι ΦΑΙΔΩΝ

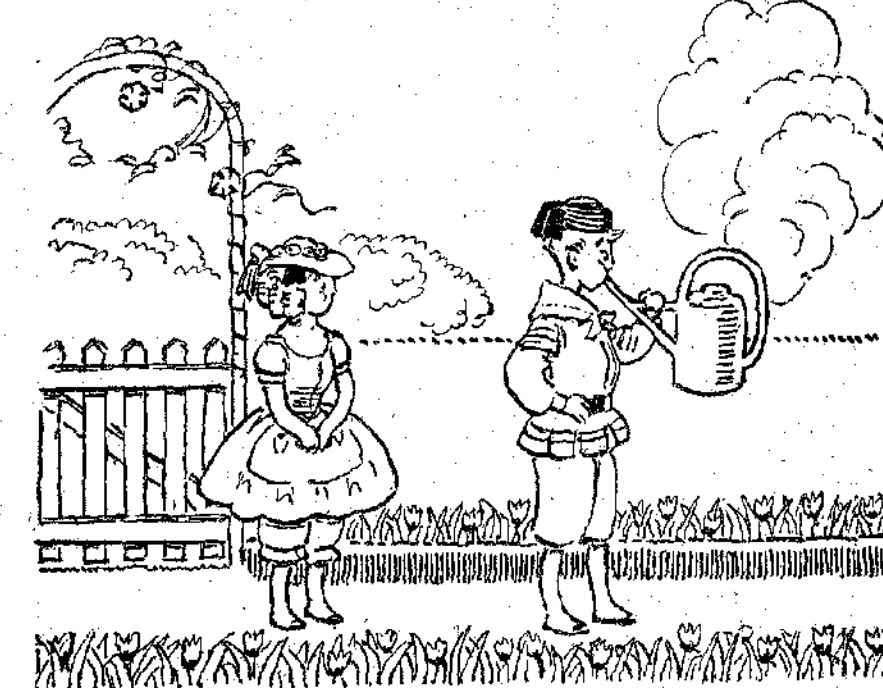
Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ — Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΑΒ'

Μὴ μέρα, ἐνῶ συλλογιζόταν ἀκόμα πὼς νὰ βρῆ ἢ νὰ φτιάσῃ πίπα, ὁ Κωστάκης κατέβηκε στυδὸν κῆπο. "Ἐκεῖ ἦταν κι' ἡ ξαδέσφη του ἡ Ἄννα, πού ποτὶζε τὰ λουλουδιά. "Κι' ἄξαφνα, καθὼς ἔβλεπε τὸ ποτιστήρι της, ὁ Κωστάκης χτύπησε τὸ μέτωπό του.

«Μπρέ, νά, πίπα ἔτοιμη, εἶπε μέσα του. "Τί εἶναι ἡ πίπα; "Δοχεῖο

καὶ μασούρι. "Τί εἶναι τὸ ποτιστήρι; "Δοχεῖο καὶ μασούρι. "Ἄρα πίπα! "Ἀμέσως παίρνει τὸ ποτιστήρι ἀπ' τὰ χέρια τῆς Ἄννας, τὸ ἀδειάζει, τὸ σκουπίζει καλά, γυρῖζει στυδὸ σῆτι, τοῦ βάζει μέσα καπνὸ, κατεβαίνει πάλι στυδὸν κῆπο καὶ τὸ ἀνάβει. "Ἡ ξαδέσφη του τὸν βλέπει ἐκπληκτικὴ:

— "Τί κάνεις; τοῦ λέει.

— "Δὲν βλέπεις; καπνίζω.

Πραγματικῶς, ὁ Κωστάκης ἔχει τῶρα στυδὸ στόμα του τὸ μασούρι, ρουφάει μ' ὄλη του τὴ δύναμιν καὶ τὸ ποτιστήρι, πού ἔχει γίνῃ πίπα, φουρντώνει. "Ὁ Κωστάκης ἐπιτέλους καπνίζει! "Κι' οὔτε παπποῦ φοβάται οὔτε γιαιά. "Τί, γιὰ τὸ παλιο-ποτιστήρι θὰ νοιαστοῦν;

"Ἄ, τί εὐχαρίστησιν! τί γλύκα! καὶ τί περηφάνεια. "Καπνίζει... σὺν καπετάνιος! "Κι' ἡ Ἄννα τὸν βλέπει τῶρα ἐκστατικὴ.

"Ἄλλά... τὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ καπνίσματος θὰ τὸ ἰδοῦμε μεθαῦριο.

(Τὸ τέλος σὸ ἐρχόμενο) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟΜ ΣΩΓΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MARK TWAIN

— Συνάχεια από το προηγούμενο —
— Χώκ, άκοις ; Έκανε ο Τόμ γεμάτος χαρά.

Ο Χώκ βάλθηκε εύθως κι' αυτός στο σκάφιμο και σε λίγο τα παιδιά τράβηξαν μια σανίδα που έκρυβε ένα στενό άνοιγμα στη βάση του βράχου. Ο Τόμ έβαλε μέσα το κεφάλι του μαζί σου κι' αν έφτανε με το κερύ του δεν μπορούσε να διακρίνει τίποτε. Αποφάσισε λοιπόν να εξερευνηση την κρυφώνα αυτήν και θαρραλέα χώθηκε μέσα δόλοκληρος. Ο Χώκ τον άκολούθησε. Προχώρησαν μέσα στο στενό διάδρομο πρώτα δεξιά και ύστερα αριστερά και τέλος βρέθηκαν σε μια ωραία δλοστρόγγυλη σπηλιά. Ο Τόμ σήκωσε ψηλά το κερύ του και φώναξε :

— Θεέ μου ! Για ιδές, Χώκ !

Ήταν το κουτί με το θησαυρό, αυτό το ίδιο χωμένο μέσα σε μια τρύπα του βράχου μαζί με δυο τουφέκια μέσα σε πέτσινες θήκες, ένα σακκίδιο με μπαρούτι, μια δερμάτινη ζώνη και μερικά άλλα πράγματα που έσταζαν από την ύγρασία.

— Τόν βρήκαμε, έπιτέλους, Τόμ, τόν βρήκαμε ! Έκανε ο Χώκ βίζοντας το χέρι του δόλοκληρο μέσα στο σωρό από τα νομίσματα και κάνοντάς τα να πέφτουν σαν καταρράκτης. Θεέ μου ! Μά, τώρα είμαστε πλούσιοι πιά, Τόμ, πλούσιοι, πλούσιοι !

— Εγώ πάντοτε ήμουν βέβαιος πως θα τόν βρούμε, Χώκ. Τώρα όμως τόν έχουμε σίγουρα στα χέρια μας, είναι πιά δικός μας. Έ, τί έχουμε πιά να κάνουμε εδώ μέσα ; Άς βγούμε έξω. Μά για να ιδώ πρώτα αν μπορώ να σηκώσω το κουτί.

Η κασέλα ζύγιζε καμιά είκοσαριά δκάδες. Όση δύναμη κι' αν έβαλε ο Τόμ, στάθηκε άδύνατο να τήν σηκώση.

— Βλέπεις, Χώκ, που είχα δικιο να σου πώ να φέρουμε μαζί μας και σακκούλια.

Αδειασαν τα χρήματα μέσα στα δυο σακκούλια, τα φορτώθηκαν στους ώμους τους και προχώρησαν να βγούνε.

— Στάσου, Έκανε ο Χώκ. Δεν θα πάρουμε και τα τουφέκια και τα άλλα πράγματα ;

— Όχι, Χώκ, άς τ' αφήσουμε αυτού που βρίσκονται. Θα μας χρειαστούν για τή δουλειά μας, άμα βγούμε ληστές. Έδώ θα έχουμε το λημέρι μας, δεν είπαμε ; Έλα τώρα, αρκετά παρακαθήσαμε δω μέσα. Θ'

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Λιακάδα και λουλούδια φθινοπώρου.

άρχισε κιόλας να νυχτιώνη και μ' έκοψ' ή πείνα. Θα φάμε μόλις μπορούμε στη βάρκα και ξεκινήσουμε.

Γύρισαν από τόν ίδιο δρόμο και σε λίγο πρόβαλαν τα κεφάλια τους από τήν τρύπα, τήν κρυμμένη μέσα στους θάμνους. Κοιταξαν τό φώς με θαμπωμένα μάτια, εγήκαν έξω και όταν μπήκαν στη δάρκα κάθισαν κι' έφαγαν και ξεκουράστηκαν. Μόλις άρχισε ο ήλιος να βσιλεύη, ο Τόμ πήρε τα κουπιά και κατέβηκε το ποτάμι.

Σ' ελο το δρόμο τα δυο παιδιά κουβέντιαζαν ζωηρά κι' έπλαθαν κάθε λογής σχέδια για τό μέλλον. Όταν έφθασαν στο χωριό τα φώτα ήταν κι' δλας αναμμένα.

— Τώρα, Χώκ, είπε ο Τόμ, θα κρύψουμε τα χρήματα στη σοφίτα της χήρας Ντούγκλας και αύριο τό πρωί θα έρθουμε να τα μετρήσουμε και να τα μοιράσουμε. Ύστερα θα βρούμε ένα μέρος στο δάσος όπου και μπορούμε να τα κρύψουμε σίγουρα. Κάθισε ού μαζί στιγμή έδω πέρα και φύλαγε, ύσπου να τρέξω να πάρω τό καρροτσάκι του Μπένκυ Τάηλορ. Έφθασα άμέσως.

Έφυγε τρέχοντας και σε λίγες στιγμές ξαναγύρισε φέρνοντας μαζί του τό χειραμάξι. Φόρτωσε τα δυο σακκούλια, ύστερα με τή βοήθεια του Χώκ τα σκέπασε με μερικά κουρέλια και ξεκίνησε, σπρώχνοντας μπροστά του τό φορτωμένο καρροτσάκι.

Όταν τα παιδιά έφθασαν έξω απ' τό σπίτι του γέρο-Βέλλιζερ στάθηκαν ένα λεπτό να πάρουν τήν άνάσα τους. Τή στιγμή όμως που έτοιμάζονταν να ξεκινήσουν, ο γέρος πρόβαλε και φώναξε :

— Έ, ποιός είναι αυτός ;

— Ο Χώκ Φίνν και ο Τόμ Σώγερ !

— Για σας, παιδιά, Έλατε μαζί μου, σας περιμένουν ελοι. Εμπρός, κουνηθήτε λοιπόν. Άάς τό τραβάω εγώ τό καρροτσάκι. Πώ, πώ, τί βαρό που είναι. Γούδλα έχετε μέσα ή παλιοσίδερα ;

— Παλιοσίδερα, Έκανε ο Τόμ.

— Τό κατάλαβα. Τα παιδιά σε τούτο τό χωριό προτιμούν να μαζεύουν παλιοσίδερα

και να τα φορτώνουν στο καρροτσάκι για να τα πουλήσουν στα σιδεράδικα για μισό δολλάρει, παρά να κερδίσουν τα διπλά δουλεύοντας σε μια σωστή δουλειά. Άς είναι, ο καθένας κάνει ό, τι νομίζει σωστό. Εμπρός, γρήγορα.

Τα παιδιά ήθελαν να μάθουν γιατί ή τόση βίχ.

— Ένοια σας και θα τό μάθετε άμα φθάσωμά στις χήρας Ντούγκλας, είπε ο γέρο Βέλλιζερ.

Ο Χώκ, επειδή συχνά τόν κατηγορούσαν άδικα για καμιά ζαθοδουλειά, είπε δειλιασμένος :

— Εγώ, κύριε Βέλλιζερ, δεν είναι τίποτε κακό.

Ο γέρο Βέλλιζερ γέλασε.
— Δεν ξέρω, δεν ξέρω τίποτε. Δεν είσαστε φίλοι με τή χήρα ;
— Ό ναι, φάνηκε τόσο καλή μαζί μου.

— Έ, λοιπόν, τότε τί φοβάσαι ;
Μά πριν-προφθάση να βρη ή Χώκ απάντηση στο έρώτημα αυτό, είχαν φθάσει κιόλας μπρός στο σπίτι της χήρας Ντούγκλας.

Ο γέρο Βέλλιζερ άφησε τό καρροτσάκι απ' έξω και μπήκε στο σπίτι μαζί με τα παιδιά. Προχώρησαν και μπήκαν στη σάλλα που ήταν εσρατάσιμα φωταγωγημένη. Τα καλύτερα πρόσωπα του χωριού ήταν μαζεμένα εκεί μέσα : Οί Θάτσερ, οί Χάρπερ, οί Ρότζερς, ή θεία Πόλλυ, ή Μάιρη, ο Σίδ, ο παπας, ο εκδότης και διευθυντής της έφημερίδας και πολλοί άλλοι, ντυμένοι ελοι με τα κυριακάτικα τους.

Η χήρα δέχθηκε τα παιδιά μ' ένθουσιασμό. Ήταν και τα δυο τους γεμάτα λάσπες και πηλούς, στάλες από κεριά, με τα πρόσωπά τους μουντζουρωμένα και παρουσίαζαν ένα θέαμα έλειονό κι' άξιοθρήνητα και δόλοτελα διαφορετικό από τό θέαμα της σάλλας.

Η θεία Πόλλυ έγινε κόκκινη σαν παπαρούνα από τήν ντροπή της μόλις αντίκρουσε τα χάλια του Τόμ, έζάρωσε τα φρύδια της και του κούνησε τό κεφάλι σαν να του έλεγε : « Έννοια σου, παλιόπαιδο, και θα ιδής ».

Μά εκείνοι που ήταν πιά ντροπιασμένοι και σαστισμένοι απ' ελους ήταν τα παιδιά τα ίδια. Ο κ. Βέλλιζερ είπε :

— Ο Τόμ δεν ήταν σπίτι, έφαξα παντού μά δεν τόν βρήκα. Γύρισα λοιπόν στο σπίτι μου, όταν πέτυχα τούς φίλους άκριβώς έξω από τήν πόρτα μου και σάς τούς έφερα.

— Και κάνετε πολύ καλά, είπε ή χήρα. Έλατε μαζί μου, παιδιά.

Τα πήρε και τα δυο από τό χέρι, τα πήγε σε μια κρεββατοκάμαρα κι' εκεί τούς είπε :

— Τώρα να πλυθήτε και να ντυθήτε. Έδώ είναι δυο φορεσιές καινούργιες, κάλτσες, παπούτσια, ό, τι σας

χρειάζεται. Αυτά είναι του Χώκ — Έλα τώρα, Χώκ, άφησε τις άηδίες και τή ευχαριστώ, αυτά δεν μου χρειάζονται. Αυτό που σου λέω. Θα τό φορέσης ειδεμή θα μου κακοφανή. Άλλωστε δεν τ' αγοράσα εγώ μόνη μου, παιδί μου. Τα μισά τα πλήρωσε ο κ. Βέλλιζερ. Λοιπόν ντυθήτε και κατεβήτε κάτω, που σας περιμένουμε.

Και με τα λόγια αυτά βγήκε από τήν κάμαρα.
Μόλις έμειναν μόνοι, ο Χώκ γύρι

ΦΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ένα πλώριο σφουγγάρι όπου μπορεί να κάθεται μια μικρή κόρη. (Άνεκοινοθή από τήν Άνεμερζάλη)

— Άηδίες, όπως λέει κι' ή κυρία Ντούγκλας. Δεν είναι τίποτε, καίμενε. Έλα, και θάμαι κι' εγώ κοντά σου.

Εκείνη τή στιγμή παρουσιάστηκε ο Σίδ.

— Τόμ, έκανε μόλις μπήκε μέσα, ή θεία Πόλλυ σε γύρευε ελο τό άπόγευμα. Η Μάιρη σου είχε έτοιμάσει τα καλά σου ρούχα, σου τα είχε σιδερώσει κι' ελος ο κόσμος άνησυχούσε τί έγινες, και βγήκαν έξω να σε βρουνε. Ό, τί βλέπω, έχεις κεριά και λάσπες στα ρούχα σου, ώ, ώ, ώ.

— Για να σου πώ, κύριε Σίδ, να μου κάνης τή χάρη να τάχης γι' άλλου τα μάτια σου, άκοις ; Τί άνακατεύεσαι εσύ στις δουλειές μου, επιτέλους ;

— Έέρεις ή κυρία Ντούγκλας δίνει άπόψε συναναστροφή, Τήν δίνει για τό γέρο Βέλλιζερ και τούς γιούς του που τής έσωσαν τή ζωή εκείνο τό βράδυ. Και ξερείς, Τόμ, θα σου πώ και κάτι άλλο, αν θέλεις να μάθης.

— Για ν' άκούσω.

— Νά, ο γέρο Βέλλιζερ θα πη άπέψε κάτι σε ελους, τόν άκουσα που έκανε λόγο της θείσας, μα τής είπε να τό κρατήση μυστικό, μα μου φαίνεται ότι δεν είναι πιά μυστικό για κανέναν. Όλος ο κόσμος τό ξέρει. Μά ο κ. Βέλλιζερ έλεγε πως στήν άποφινή συναναστροφή πρέπει να είναι κι' ο Χώκ, γιατί άλλωώς δεν θα έχη καμιά άξία να φανερώση τό μυστικό.

— Μυστικό, για τί πράγμα, Σίδ ;

— Πώς ο Χώκ έτρεξε και φώναξε τόν γέρο Βέλλιζερ για να κунηγήση τούς κακούργους. Θαρρώ πως ο Βέλλιζερ νομίζει πως ο κόσμος θα τό χάση μόλις φανερώση τό μυστικό του, μα δεν θα κάνη και τόση φιγούρα που φαντάζεται, γιατί ελος ο κόσμος τό ξέρει.

Και ο Σίδ έγέλασε με ύφος πολύ έκανοποιημένο.

— Σίδ, έσύ τό είπες ;

— Τί με μέλλει ποιός τό είπε ; Κάποιος θα τόπε μαζί φορά.

— Σίδ, μόνο ένας άνθρωπος σε

σε κι' είπε πολύ σιγανά του Τόμ.
— Τόμ, θα τό καταφέρουμε να τό σκάσουμε με ένα σχοινί. Μά και χωρίς σχοινί μπορούμε να πηδήσουμε. Δεν είναι ψηλό τό παράθυρο.

— Και για ποιό λόγο θέλεις να τό σκάσης ;

— Τί τό θέλεις, δεν είμαι συνειθισμένος εγώ σε τέτοια πράγματα. Δεν μπορώ να σταθώ άνάμεσα σε καλό κόσμο, εύτε να μπώ μέσα σε καλά ρούχα. Δεν θα κατεβώ στη σάλλα, Τόμ, δεν μπορώ.

